

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Commentarius Secundus In Octo Libros Physicorum Aristotelis

Crespin, François

Bruxellæ, 1652

III. An plures formæ totales substantiales non subordinatæ possint
naturaliter simul esse in eadem materia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95369)

An plures forma totales substantiales non subordinata possint naturaliter simul esse in eadem materia.

LXXIII. **D**ixi 1°, totales; quia partiales, & subordinatas simul esse in materia cum forma totali, cui subordinantur, asserunt multi; & idem asserit de forma corporeitatis Scotus in 4. Dist. 11. q. 13. art. 2.

LXXIV. Dixi 2°, substantiales, quia accidentales posse, clamat experientia; quis enim in pomo colorem non videt, & saporem non gustat? his præmissis pro Resolutione.

LXXV. Suppono 1°, formas substantiales non aliter esse contrarias, quam quia habent dispositiones contrarias, & incompatibiles simul in eodem subiecto: cur enim potentia visiva, auditiva, tactiva, &c. simul radicanur in eadem anima; non autem potentia calefactiva & frigeactiva intensæ, radicanur in eadem forma substantiali? nisi quia illæ non habent Dispositiones contrarias, & simul incompatibiles in eodem subiecto, bene autem hæc: unde fit, quod forma contraria substantialis non introducatur in subiectum, quin ab eodem subiecto expulsa sint dispositiones ad contrariam: adde quod sine fundamento talis contrarietas refundetur in naturam formarum; quandoquidem, de illa sit dubium, & infra in Confirmatione 2. per experientiam oppositum contra PP. Nostros Complutenses hic, Ioan. à S. Thoma & alios probetur.

LXXV. Suppono 2°, multas formas substantiales habere dispositiones contrarias, ut experientia docet, multas non; quia multa sunt aggregata accidentium non contraria ut patet; dispositiones verò ad formas substantiales nihil sunt, nisi aggregata talium, & talium accidentium. His suppositis, fit

R E S O L U T I O.

LXXVI. **D**ico: variae formæ substantiales, &c. possunt supernaturaliter; imò naturaliter; etiam in gradu intenso, si non habeant dispositiones contrarias; in remisso, si habeant; esse simul in eadem materia tamquam causa materiali. 1ª pars est Gregorii in 1. Dist. 12. Palud. in 3. Dist. 15. q. 2. Fonseca 5. Metaph. cap. 4°. q. 4^a. Suares Disp. 15. Metaph. Sect. 10. n. 60. Rubii. Tract. de forma q. 7. Hurtad. Arriaga & aliorum è Societate communiter; quos è Scotistis sequuntur Mastrius, Poncius & plures alii. Contra Thomistas, Capreolum, Ferraram, Cajetanum, Complutenses nostros & Ioannem à S. Thoma. 2ª Pars verò nullius est, quod sciam; eam tamen probabilem censet P. Arriaga Disp. 3. Physicæ. Sect. 6. unde in hac Resol. nostræ parte 2^a, ab autoritate præscindimus, eamque præcisè in ratione & experientia sistendo, probamus.

LXXVII. Probatur prima Pars: quia nihil negandum Divinæ potentiae sine aperta repugnantia, quæ hic non est, ut patebit à fortiori ex probatione secundæ partis.

LXXVIII. Probatur 1° secunda Pars: variae qualitates possunt esse simul naturaliter in eadem materia tamquam causâ materiali; in gradu intenso, si non sint contrariæ; in remisso, si contrariæ; ergo & variae formæ substantiales, &c. ad quas sunt dispositiones: Probatur consequentia, quia hæc non habent aliam contrarietatem, quam qualitarum disponendum, ergo, &c.

Nec

est ad unum gradum formæ ignis; verumtamen ubicumque erit unus gradus caloris, non statim sequetur fore unum gradum formæ ignis; quia non solus calor est dispositio ad formam ignis, sed calor, siccitas & alia ignis accidentia non satis nobis nota; quæ omnia, sicut in sententia adversariorum, numquam sunt simul in aqua, secundum gradus necessariæ dispositionis ad formam ignis; ita numquam sunt simul in aqua, secundum primum gradum necessariæ dispositionis ad formam ignis; quia verisimiliter aqua est tam tenax suæ humiditatis, vel alterius accidentis contrarii, ut siccitatem, vel accedens contrarium, nequidem secundum unum gradum admittat, prout in sententia adversariorum numquam illud admittit secundum gradus necessariæ dispositionis ad formam ignis.

LXXIX. Instabis: *Generatio unius est corruptio alterius*, saltem ubi agentia naturalia aliquo tempore in invicem agunt, & reagent; sed hoc foret falsum, si duæ formæ substantiales materiales possent se in gradibus remissis compati, ergo, &c.

LXX. Respondeo distinguendo sensum Axiomatis istius: *Generatio unius*, si alterum præcesserit in gradu incompatibili, *Est corruptio alterius*, puta secundum gradum incompatibilem, concedo: si alterum non præcesserit, vel non nisi in gradu compatibili, nego antecedens; eam enim proportionem, quæ omnes loquuntur de accidentibus contrariis, loqui debes de termino à quo, & ad quem generationis, videlicet formâ pereunte, & adveniente; nec præfatum Axioma potest aliter intelligi; nam omnino clarum est, quod si, vel forma positiva non præcesserit, ut in initio mundi in generatione elementorum; vel non nisi in gradu compatibili, ut fit in multis, de quibus dubio sequenti; generationem unius non esse corruptionem alterius, saltem totalem.

LXXI. Obicies ultimò ex P. Oviedo contraversionem 4^{am}, de generatione puncto 1°, ubi dicit, nullam esse rationem, ex qua possit oppositum leviter conjectari, & hoc sibi esse fortissimum fundamentum ad conclusionem oppositam amplectendam, quam hæc unica ratione suadet: intensio supponit id, quod intenditur, jam constitutum in illa ratione, secundum quam fit intensio; quod sic probat: si gradus intensiois non supponit jam formam Physicè constitutam, non erit intensio, sed complementum formæ, vel aliquid essentialiale illius: si verò sit ita constitutum, quod addetur, erit accidentale, non substantiale; ac proinde equum aut ferrum non constituet substantialiter, sed accidentaliter, ergo, &c.

LXXII. Respondeo ad primam partem argumenti, abundè esse satisfactum per probationem & confirmationes Resolutionis: ad secundam verò, Respondeo distinguendo assumptum: intensio supponit id quod intenditur, jam constitutum in esse entis, concedo assumptum; in esse entis intensi, nego assumptum: unde quod addetur, erit quidem non essentialiale, & hoc sensu accidentale enti, cui addetur; non verò enti intenso; sed erit illi essentialiale, ut patet: si verò forma equi, aut ferri ante additionem supponat equum, aut ferrum, adæquatè constitutum, ideo est, quia non exigit essentialiter formam intensam, & secundum gradum intensivè divisibilem; sed formam intensibilem dumtaxat, & secundum gradum intensivè divisibilem, cæteris gradibus intensiois ad ejus essentialia se habentibus integraliter, & accidentaliter, sive potius, non essentialiter.

LXXXIX. Nec dicas cum P. Oviedo, nullum esse fundamentum tribuendi materiæ virtutem recipiendi duas formas substantiales simul; ac proinde illas habere contrarietatem ex parte subjecti sive materiæ: nam (præterquam quod non sit etiam fundamentum materiæ talem virtutem negandi) 1um fundamentum tribuendi est, quod experientia doceat ferè omnes causas, quæ possunt successivè præducere plures effectus, posse ut minimum duos simul: potest autem materia successivè omnes formas substantiales materiales materialiter causare, ergo & saltem duas simul. 2um verò est, quod, ut patet ex statim dicendis, experientia doceat materiam de facto plures simul recipere.

LXXX. Dixi tamen in Resolutione varia; quia formas ignis & aquæ (ac proinde nec earum qualitates in gradu remisso necessario ad faciendum unum gradum dispositionis ad formas illas producendas aut conservandas necessariæ, juxta explicationem factam dubio præcedenti) simul naturaliter stare non posse in eadem materia, etiam in gradu remisso, videtur experientia docere.

LXXXI. Probatur 2°, secunda Pars: quia nulla est ad hoc repugnantia naturalis, ergo, &c. Probatur antecedens non ex parte materiæ, ut statim insinuavimus, & solutione objectionum magis confirmabitur: neque ex parte formarum, ut patet ex supposito 2°; neque ex parte dispositionum, quia, si non sint contrariæ, uti possunt non esse, ut probabitur per experientiam in Confirmatione 2^a: (certe non est, cur qualitates, quæ per se sunt dispositiones ad formas substantiales, omnes sint ad formas substantiales incompatibiles, cum per se non omnes sint qualitates invicem incompatibiles: deinde ex primis qualitatibus dantur compatibles & incompatibiles, quidni & ex primis actibus sive formis substantialibus tales darentur) se compatiuntur naturaliter in gradu intenso; si verò contrariæ, saltem in remisso pro majori parte: nec aliunde sumi potest repugnantia naturalis, ergo, &c.

LXXXII. Confirmatur 1°, possunt duæ formæ substantiales totales ejusdem rationis esse simul in eodem subjecto, ergo & duæ diversæ rationis; consequentia tenet à fortiori; quia hæc habent diversa munia, unde non possunt esse superflua, quod contra alios objicitur: Probatur antecedens, quia in casu quo monstrum aliquod haberet capita & pectora duo, sed duos tantum pedes; pedes illi duabus animabus informarentur, quibus pectora & capita informarentur, cur enim potius unâ, quàm aliâ informarentur? maximè cum altera dici non deberet superflua (saltem simpliciter) quia pro majori parte corporis (scilicet capitibus & pectoribus,) à qua sumitur denominatio, esset utilis, ergo, &c.

LXXXIII. Confirmatur 2°, experientia: in ferro rubicundo & candenti sunt qualitates & effectus ferri ac ignis; in ligno crescente sunt qualitates corporis animati & ligni; in ligno accenso sunt qualitates ignis & ligni: sed ista omnia includunt materiam & formam substantialem, ergo in materia ferri rubicundi, sunt naturaliter forma ferri & ignis; in materia ligni crescentis, forma ligni & viventis; in materia ligni accensi, forma ligni & ignis: Adde quod in corpore hominis vivente, & carbone accenso, vel sit forma positiva cadaveris & carbonis, quia post aliunde non improducuntur, sed apparent ibi posita præcisè morte & extinctione, nullo alio superaddito; vel dicendum, quod formæ cadaveris

& carbonis non sint formæ positivæ, ac proinde quod homo in morte, & ignis in extinctione, maneat naturaliter sine omni forma secundum esse materiæ suæ, quod non admittunt adversarii. Unde pateret ad nostros PP. Compl. secundarios effectus formæ cadaveris & carbonis non esse magis privativos, quàm sint ipsæ formæ cadaveris & carbonis; imò communis loquendi modus, quo dicitur carbonis ignitus, cadaver mortuū, &c. satis contrariū insinuat.

LXXXIV. Respondetur communiter, ignem non existere in materia ferri, sed in materia distincta in ferri poris conclusa: quod confirmat P. Poncius, quia si in materia ferri esset forma ignis, falsum esset axioma Philosophi ab omnibus receptum, *Generatio unius est corruptio alterius*: Sed

LXXXV. Contra 1°, præterquam quod nulla experientia doceat ignem esse in materia distincta in ferri poris conclusa, experientia manifestum est ferrum esse totaliter ignitum, & non solos poros; nam si superponatur asseri, non secundum poros, & per puncta dumtaxat illum comburet, sed secundum totam sui extensionem; ut quid hoc? si ignis in poris tantum lateat: certè, cum tot sint partes, vel plures non porosæ, ac porosæ, deberet secundum tot partes non comburere & apparere non ignitum, secundum quot comburit, & apparet ignitum, cujus contrarium omnes experimur.

LXXXVI. Nec Responderi potest, omnes partes ferri candentis apparere ignitas, licet non sint; eò quod pori igniti, sint ita prope invicem, ut totum appareat ignitum, licet non sit: quia potius & melius diceret à contrario (quod tamen sine absurdo & contra evidentem experientiam non dices, spero) omnes apparere non ignitas, quia partes non porosæ, quæ plures, sunt ita prope invicem, ut totum apparere debeat non ignitum; Nec dici potest, quod candor ignis magis visum feriat, quàm color ferri: nam (præterquam quod non magis feriat tactum, & ferrum ubique comburat, ac proinde debeat dici ubique ignitum) experientia docet colorem ferri in medio fracti magis visum ferire, ut pote irradiantem, quàm feriat candor ignis. Sed

LXXXVII. Quæres, cur, si in ferro candente sit simul cum forma ferri forma ignis, hæc ibi non remaneat & conservetur, sed sola forma ferri?

LXXXVIII. Respondeo, quia forma ignis continuo indiget pabulo in se convertibili, ut experientia docet, quod ibi non habet: forma verò ferri, tali pabulo non indiget: deinde, dum cessat forma ignis, ferrum simul cum agentibus circumstantibus frigidius est, quàm forma ignis sit calida, unde facile cum eorum auxilio formam ignis expellit, quam per se, aut in vacuo non expelleret: denique id ipsum tibi solvendum, quare in poris se non conservat ignis, maximè cum secundum te habeat subjectum, sive materiam distinctam à materia formæ ferri? Quod tu respondebis poterimus & nos.

LXXXIX. Contra 2°, nulla est ratio aliter Philosophandi de ferro candente, ac de litantrace, vel ligno ignito, cum hæc remaneant igne extincto, non secus ac ferrum; sed nullus dicit ignem esse in solis poris litantracis, aut ligni igniti, ergo, &c. Ad Confirmationem P. Poncii Responsum est dubio præcedenti objectione 4^a.

LXXXX. Responderi posset ad secundam experientiam ligni crescentis, in eo esse solam animam, quia lignum non habet formam ligni substantialem, sed formam ligatam ut ligni esse accidentia quædam;

dam; vel saltem illam (si substantialis) expelli præ-
sente animâ. Sed

LXXXI. Contra est, quod (præterquam quod si-
militer dicam animam, & cæteras formas substan-
tiales materiales non esse substantiales, sed acciden-
tia quædam) oporteat admittere materiam primam
in ligno naturaliter existere sine omni formâ sub-
stantiali totali, &c. quod non admittitur; quod ad-
ditur verò formam ligni substantialem expelli, est
incredibile, cum sub anima sint omnia accidentia
ligni, sicut eâ absente & mortuo ligno. Tamen

LXXXII. Objicies 1°, contra conclusionem, no-
vem implicantias, quas hic adfert P. Poncius.

LXXXIII. 1^a, expulsio alterius formæ à subiecto
esset, & non esset, effectus formalis formæ: esset ut
admittunt omnes; non esset, ut patet ex conclusione.

LXXXIV. 2^a, casu quo in eadem materia esset for-
ma equi & leonis, materia esset de essentia equi, ut
supponitur; & non esset, quia esset de essentia leonis.

LXXXV. 3^a, quod materia simul & semel haberet
duos effectus adæquatos, nimirum equum & leo-
nem.

LXXXVI. 4^a, quod compositum resultans ex
materia & illis formis, esset unum, & plura numero
& specie; idem propter eandem materiam; plura
propter diversas specie formas totales.

LXXXVII. 5^a, quod materia dependeret ab al-
terutra forma, & non dependeret: dependeret ut
supponitur; non dependeret, quia ab una adæqua-
tè dependet.

LXXXVIII. 6^a, quod esset infinitæ perfectionis,
& non esset: esset, quia, si posset simul duas formas
recipere, posset infinitas, quod est infinitæ perfe-
ctionis; non esset, ut supponitur.

LXXXIX. 7^a, sicut implicat unam formam esse
in pluribus materiis simul; ita implicat materiam un-
nam esse sub pluribus formis simul.

C. 8^a, quæ est communis Thomistarum Nomi-
nialium, PP. nostrorum Compl. & Ioan. à S. Tho-
ma; altera formarum esset substantialis, & non esset;
esset actus primus, & non esset: esset, ut supponitur;
non esset, quia adveniret enim in actu completo, sive
habenti primum alium actum.

C. 9^a, quæ est fere fundamentum PP. nostro-
rum Complutensium & Oviedi, materia non est
capax duarum formarum substantialium naturali-
ter; ex quo inferunt, ergo nec supernaturaliter: pro-
bant consequentiam, quia nequidem Deus potest
supplere causalitatem materiæ in illas.

C. 11. Resp. ad 1^{am}: expulsionem formæ non esse
effectum formalem formæ, saltem primum; quia
hic non distinguitur ab ipsa forma informante, quæ
dari potest sine expulsionem formæ prioris, ut patet
in formis elementaribus informantibus materiam
antea non informatam, & qualitatibus informantibus
subiectum non habens contrarias; si secunda-
rius verò, à primario separari potest, ut constat tum
in allatis casibus; tum in casu quo forma succedens
non habeat dispositiones contrarias formæ priori,
& incompatibiles cum ejus dispositionibus: dicere
autem quod forma informans habeat necessariò an-
nexam privationem alterius formæ; non est ratio-
ni, & experientiæ allatis conforme, & fingitur, si
non probetur: unde patet ad 1^{am} fundamentum
PP. nostrorum Complut.

C. 12. Respondeo ad 2^{am}, isto casu materiam fo-
re de essentia equi & leonis, sicut unio eadem indi-
visibilis est de essentia animæ unitæ corpori, & de

essentia corporis uniti animæ; vel eadem indivisibi-
lis subsistentia de essentia corporis subsistentis, &
de essentia animæ subsistentis: non tamen propter
ea equus posset dici leo, aut è contra; quia equus &
leo sunt nomina naturæ, quæ dicunt naturam, sive
materiam & formam in recto, subsistentiam solum
in obliquo; falsum autem est, natura equi est natura
leonis: addo quod nequidem per communicatio-
nem idiomatum, equus possit dici leo, quia com-
municatio idiomatum (ut in tertia parte) est inter
naturas completas ejusdem suppositi; ibi autem
essent diversa supposita propter formas diversas
subsistentis subsistentes: unde patet ad fundamen-
tum P. Ioan. à S. Thoma.

C. 14. Respondeo ad 3^{am}, quod supponatur fal-
sum, videlicet effectum adæquatum materiæ esse
unam formam totalem substantialem sustentare,
cum tamen possit omnes simul, quarum simul ne-
cessarias dispositiones habere potest: imò, si ad plu-
res formas totales substantiales simul habeat neces-
sarias dispositiones, non magis satiatur appetitus
materiæ per unam, impeditis aliis, quam satiaretur
habens necessarias ad unam, si illa una impediretur.

C. 15. Respondeo ad 4^{am}, illud compositum fore
unum inadæquatè ex parte materiæ, sicut est unum
ex parte unionis & subsistentiæ, si unio & subsi-
stentia sint una totius; & multa inadæquatè ex
parte formarum, sicut est multa ex parte materiæ
& formæ unitarum & subsistentium: Adde fore
duo composita numero ac specie, ratione forma-
rum numero & specie distinctarum, & unum nu-
mero ex parte solius materiæ, cujus, quia non est
ratio ultima & completa compositi, non habetur
tanta ratio, ac formæ, quæ dat esse rei.

C. 16. Ad 5^{am}, Respondeo quod à neutra depen-
deret, ut constat ex dictis Disputatione præceden-
ti, ubi diximus materiam primam posse naturaliter
existere sine omni forma; si verò non posset, ab al-
terutra tantum indeterminatè penderet, sic nempe,
ut posset simul utramque habere, non tamen simul
utræque carere, quin aliam reciperet.

C. 17. Ad 6^{am}, Respondeo (præterquam quod,
ex eo quod possit simul recipere aliquot earum
quas potest successivè, non statim sequatur posse om-
nes, ut patet in omnibus causis, quæ successivè
possunt prope modum infinitos effectus produ-
cere; non tamen simul jundè non sequi materiam fore
infinite perfectam ex parte sua, sed infinite perfe-
ctibilem dumtaxat; quia ex eo quod materia perfici-
atur animâ rationali v.g. non sequitur illâ habere
ex parte sua perfectionem animæ rationalis, & sic
de aliis, sed perfectibilitatem ab illa, & sic de aliis.

C. 18. Ad 7^{am}, Respondeo formam spirituales
posse esse in duabus materiis continuis, ut patet in
anima rationali in corpore humano existente: ma-
terialem verò non posse; quia deberet, sicut & ma-
teriæ, esse naturaliter in pluribus locis adæquatis,
quod est contrà experientiam: ad hoc verò, ut una
materia informetur pluribus formis simul, non est
necessarium ut illa materia sit in pluribus locis adæ-
quatis; quia illæ formæ naturaliter se penetrare pos-
sunt, & esse in eodem loco.

C. 19. Ad 8^{am}, Respondeo utramque formam fu-
turam substantialem, & actum negativè primum,
quia non advenirent enim in actu completo antee-
denter ut in actu, sed materiæ secundum se, sive in
actu completo concomitanter: unde remanerent a-
ctus negativè primi & formæ substantiales, ac actus
simpliciter

simpliciter primi, licet non positivè seu cum exclusione alterius similiter primi. Vnde patet ad PP. nostros Comp. & Ioan. à S. Thoma.

cx. Ad 9^m. Respondeo nullius esse roboris contra nos, qui admittimus materiam esse naturaliter capacem duarum formarum substantialium simul, cuius contrarium falsò supponitur: hoc tamen etiam non admissò, nihil urget; quia sicut Deus supernaturaliter efficere potest, ut anima rationalis sit supernaturaliter subiectum educationis, & causa materialis materiæ primæ; potest etiam efficere, ut materia prima incapax duarum formarum substantialium, sit supernaturaliter capax illarum. Si autem quæras quid circa hoc dubium senserit D. Thom. hoc accipe ex P. Ioan. à Sancto Thoma q. 10. de causa art. 50. circa hoc dubium, *De mente Divi Thomæ non facile judicari potest, cum ratio D. Thomæ huiusmodi quæstiones de potentia absoluta Dei disputet, & loca quæ adferuntur procedunt secundum ordinem nature: ita ille: an autem loca, quæ adferuntur, convincant D. Thomam velle secundum ordinem naturæ duas formas totales substantiales non posse simul esse in eadem materia? mihi valde dubium est.*

cx. Objicies 2°, si duæ formæ substantiales naturaliter simul esse possint in eadem materia, ut quid videmus ad generationem novæ formæ, continuò corrumpi veterem? ita ferè P. Ioan. à S. Thoma hic q. 10. art. 50.

cx. Respondeo, non continuò corrumpi veterem, ut patet per experientias allatas; si verò corrumpatur, fit, quia habet dispositiones contrarias, quo tamen casu, non semper in instanti corrumpitur tota, sed successivè, & per partes ad corruptionem successivam dispositionum; unde toto illo tempore sunt duæ formæ substantiales simul in eadem materia in gradu remisso: Adde non omnes formas substantiales habere operationes aliquo sensu clarè perceptibiles, ac proinde antiquam sapius remanere cum forma nova, ubi putatur corrupta.

cx. Objicies 3°, ex P. Comptono Physicæ Disp. 11a. Sect. 3^a. n. 8°. corpus non est naturaliter capax simul duarum ubicationum ob limitationem; ergo nec materia, &c. Probatur consequentia; quia sicut, si esset naturaliter capax plurium ubicationum simul, numerus earum determinari non posset; ita nec formarum in materia, si materia esset naturaliter capax, &c. id verò est absurdum, ergo, &c.

cx. Respondeo negando consequentiam, quia, ita docet experientia corpus non esse simul naturaliter capax plurium ubicationum, ut simul doceat esse capax plurium formarum, supposito quod dentur formæ substantiales: ad probationem autem consequentiæ, Resp. retorquendo Argumentum 1°, in gradus intensiōis; si materia sit capax duorum graduum caloris naturaliter, determinari non poterit numerus graduum, &c. quod non admittit: 2°, in ipsas formas accidentales; non enim potest contrarias recipere; 3°, in extensionem localem Angeli, quæ non statim ad infinita loca esse potest, quia ad duo v.g. esse potest: si verò rationem quæras, est, quia formæ illæ ab extrinseco agente educendis, sufficientia, vel non semper adsunt, vel si adsint, non simul possunt oppositas formas simul educere, ut vel ex ipsis accidentalibus patet: denique nullum apparet absurdum, in eo quod materiæ ista capacitas concedatur, quandoquidem quantitati si-

milis in ordine ad formas accidentales recipiendas concedatur.

D V B I V M I V.

An forma materiales educantur de potentia materia, & quomodo.

A Ntè Resolutionem cxv. Suppono 1°, educationem posse considerari dupliciter: 1° activè, & sic est actio, quæ forma egreditur ab agente mutante materiam: 2° passivè, & sic est passio, quæ forma recipitur in materia ut subiecto sustentationis ac mutationis.

cxvi. Suppono 2°, educationem formæ materialis ex materia, multū distingui à creatione activa & passiva formæ: à creatione activa quidē, quod hæc fit actio, quæ forma egreditur ab agente nō mutante materia; à passiva verò, quod hæc sit passio, quæ forma recipit esse præcisè, & nō in materia ut subiecto sustentationis, ac mutationis: sæpe enim contingit differentias formarum positivas exprimi per negationem, defectu perspicacis cognitionis earū. Sed

cxvii. Petes, quæ sit distinctio inter modum, quo forma materialis esse recipit in materia ut subiecto sustentationis ac mutationis, ab eo, quo anima rationalis primum suum esse recipit in materia.

cxviii. Responderet aliquis 1°, ex P. Lessio de summo bono libro secundo numero quadragésimo nono, ubi negat materiam esse causam materialelem formarum materialium per veram causalitatem & influxum: item ex Arriaga Physicæ Disputatione octavā, Sectione primā, ubi dicit nullam rationem efficaciter probare materiam esse causam materialelem dicto modo: distinctionem esse in eo, quod formæ materiales, ita recipiant suum esse in materia, ut extra hanc tamquam conditionem sine qua non, nec esse, nec conservari possint naturaliter; bene autem anima rationalis. Sed

cxix. Contra 1°, vel influxus conditionalis subiecti impedit creationem, & facit educationem; vel solus absolutus? si primum, jam anima rationalis in primo suo produci non creabitur, sed educetur; quia cum ex decreto Dei, primò non producat nisi intuitu materiæ ad ipsam dispositæ, materia habet influxum conditionalem in ipsam; hoc autem nullus Catholicorum dixerit: si secundum, jam corrumpit tota ratio ipsius, ut patet.

cxx. Contra 2°, decernat Deus animam rationalelem non conservare aliter, quam decrevit illam primò producere, scilicet intuitu materiæ, &c. an adhuc creabitur? an educetur instar formarum materialium? hoc secundum nullus Catholicorum admisit: si primum, (quod verum esse debet, quia si unum decretorum non impedit creationem, neque alterum illi omnino simile illud impedit) jam sequitur omnes formas materiales creari; causas secundas de facto creare, aut nihil agere posse, ut consideranti patebit; quæ sunt absurda.

cxxi. Contra 3°, sic dicere potero causas efficientes non habere etiam influxus absolutos, sed conditionales tantum, quod non admittunt; videtur enim par ratio.

cxxii. Adde fortè inter animam rationalelem, & formam materialelem, hanc esse disparitatem, quod hæc ex ratione sua intrinseca pendeat ab influxu conditionali materiæ; illa verò non nisi ex decreto Dei extrinseco, quod si tolleretur, posset extra materiam produci. Sed

Contra